הַיָּמִים הָיָה חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ (מהר״א מפראג). *וְנוֹהֲגִין לוֹמַר (ח) זְמִירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת בַּסְּעוּדוֹת שֶׁמַּרְבִּים בָּהֶם, (ט) וְאָז הָוֵי סְעוּדַת מִצְוָה (מנהגים הגהות מיוחסות כט). יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁיֵּשׁ לֶאֱכֹל גְּבִינָה בַּחֲנֻכָּה, לְפִי שֶׁהַנֵּס נַעֲשָׂה בְּחָלָב (י) שֶׁהֶאֱכִילָה יְהוּדִית אֶת הָאוֹיֵב (כל בו (סי׳ מד) ור״ן (שבת ט: ד״ה תמר)): **ג** [1]**אֵין מַסְפִּידִין בָּהֶם אֶלָּא לָחְכָם בְּפָנָיו.** הַגָּה: (יא) וְאֵין מִתְעַנִּין יוֹם שֶׁמֵּת בּוֹ אָב אוֹ אֵם. וְתַעֲנִית חֲלוֹם בַּחֲנֻכָּה, עַיֵּן לְעֵיל סִימָן תקס״ח סָעִיף ה׳.

וּלְעִנְיַן צְדוּק הַדִּין, (יב) עַיֵּן לְעֵיל בְּהִלְכוֹת רֹאשׁ חֹדֶשׁ סִימָן ת״כ (ס״כ) בַּהַגָּהָ, וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן תרפ״ג (ס״ק):

[א] רַמְב״ם בְּפֶרֶק (ב׳) [ד׳] (הי״ב), מִמִּשְׁנָה דְּאַפְלוּ עָנִי שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל וְכוּ׳ פְּסָחִים צ״ט (ע״ב), וְהָכָא נָמֵי מִשּׁוּם פִּרְסוּמֵי נִיסָּא.
[ב] בְּרַיְיתָא שַׁבָּת כ״א (ע״ב), וּכְבֵית הִלֵּל.

תרעא סֵדֶר הַדְלָקַת נֵר חֲנֻכָּה וּמְקוֹם הַנָּחָתוֹ. וּבוֹ ח׳ סְעִיפִים:

א (א) [א]צָרִיךְ לְזָהֵר מְאֹד בְּהַדְלָקַת נֵרוֹת חֲנֻכָּה. (ב) *וַאֲפִלּוּ (ג) עָנִי הַמִּתְפַּרְנֵס מִן הַצְּדָקָה (ד) שׁוֹאֵל אוֹ מוֹכֵר כְּסוּתוֹ וְלוֹוֵחַ שֶׁמֶן לְהַדְלִיק: **ב** [ב]כַּמָּה נֵרוֹת מַדְלִיק, *בַּלַּיְלָה הָרִאשׁוֹן מַדְלִיק אֶחָד, (ד) מִכָּאן וְאֵילָךְ (ג) [ב] מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ (ה) אֶחָד בְּכָל לַיְלָה, (ו) עַד שֶׁבְּלַיְלָה אַחֲרוֹן (ז) יִהְיוּ

[א] צָרִיךְ הוּא מִדִּינָא אֵינוֹ צָרִיךְ אֶלָּא אֶחָד. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ:

בַּאֵר הֵיטֵב

א (ג) **עָנִי.** אֲבָל אֵינוֹ חַיָּב לְהַשְׁפִּיר עַצְמוֹ כְּמוֹ אַרְבַּע כּוֹסוֹת: **ב** (ב) **מוֹסִיף.** נִרְאֶה לִי דְּאִם יֵשׁ לוֹ כְּדֵי לְהַדְלִיק בְּכָל לַיְלָה נֵר אֶחָד, דְּאֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר עַל הַפְּתָחִים אוֹ לִמְכֹּר כְּסוּתוֹ, מֵאַחַר דְּיוֹצֵא יְדֵי חוֹבָתוֹ מִן הַדִּין. וְכָתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק״א), וְנִרְאֶה לִי דְּמִי שֶׁאֵין לוֹ שֶׁמֶן הַרְבֵּה יִתֵּן בְּאֶחָד שֶׁמֶן כְּשִׁעוּר וְהַמּוֹתָר יְחַלֵּק לְכֻלָּם, שֶׁאִם יַעֲשֶׂה לְכֻלָּם בְּשָׁוֶה לֹא יַדְלִיק אֶפִלּוּ אֶחָד כָּשִׁעוּר. וְאִם יֵשׁ לוֹ שֶׁמֶן בְּצַמְצוּם וְלַחֲבֵרוֹ אֵין לוֹ כְּלוּם, מוּטָב שֶׁיַּדְלִיק בְּכָל לַיְלָה אֶחָד וְיִתֵּן גַּם לַחֲבֵרוֹ, דְּהָא מִדִּינָא אֵינוֹ צָרִיךְ אֶלָּא אֶחָד. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ:

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ב [ב] **מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ כוּ׳.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בְּרִבִּי יוֹסֵף (סק״ג), מִי שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ שֶׁמֶן רַק לְנֵר אֶחָד וּבֵרַךְ עָלָיו, וְתָכַף נִזְדַּמֵּן לוֹ שֶׁמֶן לִשְׁנַיִם הַשַּׁיָּכִים לְהַדְּוֹר בַּלַּיְלָה הַהוּא, כָּתַב (מַהֲרַ״א) [מַהֲרַ״ם] מִזְרָחִי (פרי האדמה ח״ג סי׳ ב) וּמַהֲרַ״א נָחוּם דְּלֹא יִבְרֵךְ פַּעַם אַחֶרֶת עַל נֵרוֹת הַנּוֹסָפִים. וְעַיֵּן לְקַמָּן סוֹף סִימָן תרע״ב (באר היטב סק״ה). וְעַיֵּן שָׁם (ברכי יוסף סק״ד) אִם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשָׁה בַּעֲלֵי בָּתִּים דָּרִים בְּבֵית אֶחָד, וְכָל אֶחָד אוֹכֵל עִם בְּנֵי בֵיתוֹ בִּפְנֵי עַצְמוֹ, כָּתַב בְּשִׁבְלֵי הַלֶּקֶט (סי׳ קפה) שֶׁאֵין צָרִיךְ לְהַדְלִיק כָּל אֶחָד בִּפְנֵי עַצְמוֹ, [וְרַק] לְהִשְׁתַּתֵּף יַחַד

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

שָׁם בִּימֵי אַנְטִיּוֹכוּס, טִמְּאוּ הַהֵיכָל וְעָשׂוּ חֲנֻכַּת הַבַּיִת בִּשְׁמוֹנָה יָמִים אֵלּוּ (בַּבָּיִת): (ח) **זְמִירוֹת.** וְהוּא הַדִּין בְּנִשּׂוּאֵי בַּת תַּלְמִיד חָכָם לְעַם הָאָרֶץ, אִם אוֹמְרִים שִׁירוֹת הָוֵי סְעוּדַת מִצְוָה [מַגֵּן אַבְרָהָם (סק״ד) בְּשֵׁם מָרְדְּכַי (פסחים פ״ד סי׳ תרה)]: (ט) **וְאָז הָוֵי סְעוּדַת מִצְוָה.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר בְּצִרּוּף זֶה, וְכֵן פָּסְקוּ הָרַשַׁ״ל (ים של שלמה ב״ק פ״ז סי׳ לז) וְהַבַּ״ח (ס״ד) כְּהַיֵּשׁ אוֹמְרִים. וְכָתַב הָרַשַׁ״ל (שם) (י) שֶׁכָּל שֶׁעוֹשֶׂה כְּדֵי לִתֵּן שֶׁבַח לַמָּקוֹם אוֹ לְפָרְסֵם הַנֵּס אוֹ הַמְצָוָה, הַכֹּל סְעוּדַת מִצְוָה, וְהָיְתָה גְּזֵרָה שֶׁכָּל אֲרוּסָה תִּבָּעֵל לַטַּפְסָר תְּחִלָּה, וְהֶאֱכִילָה לִרְאשׁ הַצּוֹרְרִים גְּבִינָה לְשָׂכְרוּתוֹ וְחָתְכָה אֶת רֹאשׁוֹ וּבָרְחוּ כֻּלָּם: **ג** (יא) **וְאֵין מִתְעַנִּין.** כַּנַּ״ל סָעִיף א׳. וְאִם עָבַר וְהִתְעַנָּה יוֹם שֶׁמֵּת בּוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ אוֹ תַּעֲנִית חֲלוֹם, צָרִיךְ לְמֵיתַב תַּעֲנִית לְתַעֲנִיתֵהּ אַחַר חֲנֻכָּה, וְעַיֵּן בְּדָרְכֵי הַחַיִּים (דיני חנוכה ס״ג) מַה שֶּׁכָּתַב בָּזֶה: (יב) **עַיֵּן לְעֵיל בְּהִלְכוֹת רֹאשׁ חֹדֶשׁ וְכוּ׳.** שֶׁשָּׁם כָּתַב (י״ם) שֶׁאֵין אוֹמְרִים בְּיוֹם שֶׁאֵין אוֹמְרִים בּוֹ תַּחֲנוּן, וְכֵן לְקַמָּן בְּסִימָן תרפ״ג עַיֵּן שָׁם. אֲבָל לְפָנֵיהֶם וּלְאַחֲרֵיהֶם נִרְאֶה דְּאֵין לְהַחְמִיר לְעִנְיַן צְדוּק הַדִּין, עַיֵּן לְקַמָּן סִימָן תרפ״ו (סק״א) דְּלְעִנְיַן הֶסְפֵּד גּוֹפָא הַרְבֵּה מְקִילִין, וְאַף אִם נִרְצָה לְהַחְמִיר כְּאֵיזֶה פּוֹסְקִים דְּמַחְמִירִין בְּהֶסְפֵּד לְפָנֵיהֶם וּמִמֵּילָא גַּם צְדוּק הַדִּין אֵין לוֹמַר, עַל כָּל פָּנִים לְאַחֲרֵיהֶם בְּוַדַּאי אֵין לְהַחְמִיר וְיוֹכַל לוֹמַר צְדוּק הַדִּין, וְכֵן כָּתַב הַפְּרִי מְגַדִּים. אֲבָלוּת לְכֻלֵּי עָלְמָא נוֹהֵג בַּחֲנֻכָּה. אוֹנֵן פָּטוּר מִנֵּר חֲנֻכָּה, וְכָתַב בְּאֵלֶּה רַבָּה (ס״ק יט) דְּאִשְׁתּוֹ תַּדְלִיק, וְאִם הוּא מֵתָה לַעֲנוֹת אָמֵן יֵשׁ דֵּעוֹת בְּפוֹסְקִים עַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן שמ״א (ס״א). וְנִרְאֶה דְּאִם אֵין אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ וְהוּא יְחִידִי בְּבֵיתוֹ, יַדְלִיק הַנֵּרוֹת לְפִרְסוּמֵי נִסָּא וּבִלְא בְּרָכָה [פְּרִי מְגַדִּים (משז״ד סק״ה)]. חֵרֵשׁ שֶׁאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ וְהוּא מְדַבֵּר, חַיָּב בְּנֵר חֲנֻכָּה דְּהוּא כְּפִקֵּחַ לְכָל דְּבָרָיו [שָׁם]:

א (א) **צָרִיךְ לְזָהֵר וְכוּ׳.** וְאָמְרִינַן בְּגְמָרָא (שבת כג:), הָרָגִיל בְּנֵר הַרְנֵי לוֹ בָּנִים תַּלְמִידֵי חֲכָמִים שֶׁנֶּאֱמַר (משלי ו כג) ׳כִּי נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה אוֹר׳, וּפֵרֵשׁ רַשַׁ״י (ד״ה בנים) עַל זֶה, נֵר מִצְוָה דְּשַׁבָּת וַחֲנֻכָּה: **ב** (ב) **וַאֲפִלּוּ עָנִי וְכוּ׳.** מִשּׁוּם (פ) פִּרְסוּמֵי נִסָּא: **ג** (ג) **שׁוֹאֵל.** עַל (ד) הַפְּתָחִים, אוֹ מוֹכֵר כְּסוּתוֹ (ג) אוֹ מַשְׁכִּיר עַצְמוֹ. אֲבָל אֵינוֹ מְחֻיָּב בְּכָל זֶה (ד) רַק בִּשְׁבִיל נֵר אֶחָד בְּכָל לַיְלָה: **ב** (ד) **מִכָּאן וְאֵילָךְ וְכוּ׳.** וְאִם אֵין יָדוֹ מַשֶּׂגֶת רַק לְנֵר אֶחָד בְּכָל לַיְלָה לוֹ וּלְבֵיתוֹ, יָצָא בָּזֶה מִדִּינָא, וְשִׁעוּרָא דְּשֶׁלְּחָן עָרוּךְ הוּא רַק לְמִי שֶׁיָּדוֹ מַשֶּׂגֶת לִהְיוֹת מְהַדֵּר מִן הַמְהַדְּרִין כְּדִאֵיתָא בַּגְּמָרָא (שם כא:): (ה) **אֶחָד בְּכָל לַיְלָה.** וְאִם יֵשׁ לוֹ תִּשְׁעָה נֵרוֹת, יַדְלִיק בְּלֵיל שֵׁנִי שְׁתֵּי נֵרוֹת, וְאִם יֵשׁ לוֹ עֶשֶׂר נֵרוֹת, אַף עַל פִּי כֵן לֹא יַדְלִיק רַק בְּלֵיל שֵׁנִי שְׁתַּיִם, וּבְלֵיל שְׁלִישִׁי לֹא יַדְלִיק שְׁתַּיִם (ה) רַק אַחַת [חַיֵּי אָדָם (כלל קנד סכ״ה)]: (ו) **עַד שֶׁבְּלַיְלָה אַחֲרוֹן וְכוּ׳.** וּמִי שֶׁאֵין לוֹ שֶׁמֶן הַרְבֵּה, יִתֵּן (ו) בְּאֶחָד שֶׁמֶן כַּשִּׁעוּר וְהַמּוֹתָר יְחַלֵּק לְכֻלָּם, שֶׁאִם יַעֲשֶׂה לְכֻלָּם בְּשָׁוֶה לֹא יַדְלִיק אֲפִלּוּ אֶחָד כְּשִׁעוּר. וְאִם יֵשׁ לוֹ שֶׁמֶן בְּצַמְצוּם עַל כָּל הַשְּׁמוֹנָה יָמִים וְלַחֲבֵרוֹ אֵינוֹ מַבְּנֵי בֵיתוֹ אוֹ שֶׁאֵינוֹ סָמוּךְ עַל שֻׁלְחָנוֹ, אֲבָל אִם הוּא מִבְּנֵי בֵיתוֹ מוּטָב שֶׁיְּהֵיהּ הוּא מֵהַמְהַדְּרִין: (ז) **יִהְיוּ שְׁמוֹנָה.** וְאִם הַשֶּׁמֶן הוּא בִּיקָר, (ח) מוּטָב לְהַדְלִיק בְּנֵרוֹת שַׁעֲוָה וְלִהְיוֹת מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בִּפְנִים, מִמַּה שֶּׁיַּדְלִיק

בֵּאוּר הַלָּכָה

ב * **וְנוֹהֲגִין לוֹמַר זְמִירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וְכוּ׳. עַיֵּן בְּתְשׁוּבַת מַהַרְשַׁ״ל סִימָן פ״ה שֶׁכָּתַב שֶׁרְאוּי שֶׁהַשִּׂמְחָה תְּהֵא מְעֹרֶבֶת וּבְלוּלָה בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה וְאַל תְּבַטֵּל מִקְּבִיעוּתָךְ. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּבַעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁמְּתַחַת זְמִירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת שֶׁרְאוּי לְהַלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל הַנִּסִּים שֶׁעָשָׂה לָנוּ, הֵם מְרַבִּים בְּשִׂחוֹק הַקַּרְטֵ״ן, וְהָרַבֵּה הָרְעִישׁוּ הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים עַל זֶה, וְהַשּׁוֹמֵר נַפְשׁוֹ יִרְחַק מִזֶּה:**
א * **וַאֲפִלּוּ עָנִי וְכוּ׳.** הָרַב הַמַּגִּיד (פ״ד הי״ב) כָּתַב דְּהָרַמְבַּ״ם לְמַד כֵּן מִדִּין אַרְבַּע כּוֹסוֹת, דְּזֶה וְזֶה הָוֵי מִשּׁוּם פִּרְסוּמֵי נִיסָּא. וּלְפִי זֶה **נִרְאֶה דְּהַגַּבָּאִים מְחַיְּבִים לְתֵת לוֹ נֵרוֹת לְהַדְלִיק,** כְּמוֹ בְּאַרְבַּע כּוֹסוֹת, **מִיהוּ אִם לֹא נָתְנוּ לוֹ צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ,** וְכֵן הַדִּין בְּאַרְבַּע כּוֹסוֹת. **מִיהוּ נִרְאֶה דְּאֵין צְרִיכִין לִתֵּן לוֹ כִּי אִם נֵר אֶחָד בְּכָל לַיְלָה,** דְּהֵיְינוּ נֵר אִישׁ וּבֵיתוֹ, דְּיוֹתֵר, הָוֵי מִן הַמְהַדְּרִין וְאֵין חִיּוּב לִתֵּן לוֹ [חֲמַד מֹשֶׁה (סק״א)]:
ב * **בַּלַּיְלָה הָרִאשׁוֹנָה מַדְלִיק אֶחָד וְכוּ׳.** אֲמְרִינַן בְּגְמָרָא (שבת כא:) דְּמִצְוָת חֲנֻכָּה נֵר אִישׁ וּבֵיתוֹ [רְצוֹנוֹ לוֹמַר, דְּדֵי נֵר אֶחָד לְכָל בְּנֵי בֵיתוֹ בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה], וְהַמְהַדְּרִין מַדְלִיקִין נֵר לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְהַמְהַדְּרִין מִן הַמְהַדְּרִין יוֹם רִאשׁוֹן מַדְלִיק אֶחָד מִכָּאן וְאֵילָךְ מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ אֶחָד בְּכָל לַיְלָה עַד שֶׁבְּלַיְלָה אַחֲרוֹן יִהְיוּ שְׁמוֹנָה, וְהַשַּׁמָּשׁ, כְּנֶגֶד יְמֵי הַיְצוּאִים וְזֶה הַיּוֹם שֶׁעוֹמֵד בּוֹ נִמְנֶה עִם הַיָּמִים שֶׁיָּצְאוּ כְּבָר [וְהֵיְינוּ שֶׁבָּזֶה יֵדְעוּ וְיִזְכְּרוּ הַכֹּל כַּמָּה יָמִים יָצָא בְּהַתְמָדַת הַנֵּס, וּלְאַחֲרֵיהֶם נִרְאֶה דְּאֵין לְהַחְמִיר לְעִנְיַן צְדוּק הַדִּין, עַיֵּן לְקַמָּן סִימָן תרפ״ו (סק״א) דְּלְעִנְיַן הֶסְפֵּד גּוֹפָא הַרְבֵּה מְקִילִין, וְאַף אִם נִרְצָה לְהַחְמִיר כְּאֵיזֶה פּוֹסְקִים דְּמַחְמִירִין בְּהֶסְפֵּד לְפָנֵיהֶם וּמִמֵּילָא גַּם צְדוּק הַדִּין אֵין לוֹמַר, עַל כָּל פָּנִים לְאַחֲרֵיהֶם בְּוַדַּאי אֵין לְהַחְמִיר וְיוֹכַל לוֹמַר צְדוּק הַדִּין, וְכֵן כָּתַב הַפְּרִי מְגַדִּים. אֲבָלוּת לְכֻלֵּי עָלְמָא נוֹהֵג בַּחֲנֻכָּה. אוֹנֵן פָּטוּר מִנֵּר חֲנֻכָּה, וְכָתַב בְּאֵלֶּה רַבָּה (ס״ק יט) דְּאִשְׁתּוֹ תַּדְלִיק, וְאִם הוּא מֵתָה לַעֲנוֹת אָמֵן יֵשׁ דֵּעוֹת בְּפוֹסְקִים עַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן שמ״א (ס״א). וְנִרְאֶה דְּאִם אֵין אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ וְהוּא יְחִידִי בְּבֵיתוֹ, יַדְלִיק הַנֵּרוֹת לְפִרְסוּמֵי נִסָּא וּבִלְא בְּרָכָה [פְּרִי מְגַדִּים (משז״ד סק״ה)]. חֵרֵשׁ שֶׁאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ וְהוּא מְדַבֵּר, חַיָּב בְּנֵר חֲנֻכָּה דְּהוּא כְּפִקֵּחַ לְכָל דְּבָרָיו [שָׁם]:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(י) וְהֵבִיאוּ בְּבֵאוּר הַגְּרַ״א: **ג** (יא) וְאַף דִּבְעִנְיָנֵנוּ מְצַדֵּד הַטַּ״ז (סק״ה) דְּיוֹכֵל לוֹמַר צְדוּק הַדִּין לָהֶם בְּפָנָיו כֵּיוָן שֶׁמַּסְפִּידִין עָלָיו, לְעֵיל בְּסִימָן ת״כ סֵיפֵי הַשַּׁ״ז (סק״א) גּוּפָא דְּבַחֲנֻכָּה וּפוֹרִים יֵשׁ לְהַחְמִיר בָּזֶה [יַד אֶפְרַיִם]:

א (פ) פּוֹסְקִים: (כ) הַגְּרַ״א: **(ג)** מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ב) וְאֵלִיָּה רַבָּה (סק״א), דְּלֹא כְּעוֹלַת תָּמִיד (סק״א). וְטַעֲמָם, דִּכְיוָן דְּיָלְפִינַן מִפָּסַח כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הָרַב הַמַּגִּיד (פ״ד הי״ב), יָלְפִינַן כֵּלֵיהּ מִלְּתָא מִשָּׁם: **(ד)** אַחֲרוֹנִים: **ב** (ה) אַחַר כָּךְ מָצָאתִי (בַּחַיִּים) [בְּכִתְב]

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

שְׁמוֹנָה. [ג]וַאֲפִלּוּ אִם רַבִּים בְּנֵי הַבַּיִת (ח) * לֹא יַדְלִיקוּ יוֹתֵר. הַגָּהּ: (ט) * וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּכָל אֶחָד מִבְּנֵי הַבַּיִת (י) יַדְלִיק *(הרמב"ם (פ"ד ה"ג)), וְכֵן [ג] הַמִּנְהָג פָּשׁוּט. * וְיִזָּהֲרוּ לִתֵּן כָּל אֶחָד וְאֶחָד נֵרוֹתָיו בְּמָקוֹם מְיֻחָד * כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה הֶכֵּר כַּמָּה נֵרוֹת מַדְלִיקִין (מהר"א מפראג): ג דנֵר שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁתֵּי פִּיּוֹת, (יא) עוֹלֶה לוֹ בִּשְׁבִיל (יב) שְׁנַיִם: ד * המִלְּא קְעָרָה שֶׁמֶן וְהַקִּיפָהּ פְּתִילוֹת, (יג) אִם (ה) כָּפָה עָלֶיהָ כֻּלִּי, כָּל פְּתִילָה עוֹלָה בִּשְׁבִיל נֵר אֶחָד, לֹא כָּפָה עָלֶיהָ כֻּלִּי, אֲפִלּוּ לְנֵר אֶחָד אֵינוֹ עוֹלֶה (יד) לְפִי שֶׁהוּא כִּמְדוּרָה. הַגָּהּ: וְלָכֵן יֵשׁ לְזָהֵר לְהַעֲמִיד הַנֵּרוֹת (טו) בְּשׁוּרָה (ו) בְּשָׁוֶה, וְלֹא בְּעִגּוּל, (טז) דְּהָוֵי כִּמְדוּרָה (הגהות מיימוניות בשם סמ"ק (מנהג רפ הנסכה ג)). * וּמֵתָר לְהַדְלִיק (יז) בְּפָמוֹטוֹת שֶׁקּוֹרִין (ז) לַאמְפֶּ"א, (יח) מֵאַחַר שֶׁכָּל נֵר מֻבְדָּל הַרְבֵּה מֵחֲבֵרוֹ (תרומת הדשן סימן ק"ה). וְיִזָּהֲרוּ כְּשֶׁעוֹשִׂים נֵרוֹת אֲפִלּוּ בְּשַׁעָוָה, (יט) שֶׁאֵין לְדַבְּקָן בְּיַחַד וּלְהַדְלִיקָן, דְּהָוֵי כִּמְדוּרָה

ג תוֹסֵפוֹת שָׁם (ד"ה והמהדרין) וְכֵן כָּתַב הַטּוּר.
* (רוֹצֶה לוֹמַר כְּמוֹ שֶׁפִּקְרֵשׁ רַמְבַּ"ם סְגִיָּא דִּגְמָרָא שָׁם, דְּהֵרֵי כָּתַב שֶׁהַמִּנְהָג הַפָּשׁוּט בְּסִפְרַד שֶׁיִּהְיוּ כָּל אַנְשֵׁי הַבַּיִת מַדְלִיקִין נֵר אֶחָד בַּלַּיְלָה הָרִאשׁוֹן וּמוֹסִיפִין נֵר בְּכָל לַיְלָה, וַאֲפִלּוּ אִם רַבִּים בְּנֵי הַבַּיִת). ד מֵימְרָא דְּרַב הוּנָא שָׁם כ"ג (ע"ב).
ה מֵימְרָא דְּרָבָא שָׁם.

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

בְּפִרְיטֵי, וּדְלֹא כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּשַׁעֲרֵי יְשׁוּעָה כוֹ: [ג] הַמִּנְהָג. וְעַיֵּן בְּכֶנֶסֶת יְחֶזְקֵאל סִימָן י"ז שֶׁשָּׁם מְנֻהָג הַסְּפָרַדִּים שֶׁרַק בְּבַעַל הַבַּיִת מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ, וְכָתַב שָׁאם אִשְׁכְּנַזִי הָיָה דָּר בְּבַיִת אֵצֶל סְפָרַדִּי, אֵינוֹ יָכוֹל לְמַחוֹת בְּיַדֵּי הָאִשְׁכְּנַזִי הַדָּר שָׁם מִלְּהַדְלִיק בְּבֵיתוֹ, וְאֵין בָּזֶה מַדְלִיקִין כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּהַגָּ"ה (ס"ב). מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב): ד (ה) כָּפָה. וְצָרִיךְ שֶׁיִּכָּפֶה עָלָיו כֻּלִּי קֹדֶם שֶׁיַּדְלִיק, שֶׁאם יַדְלִיקֶנּוּ וְאַחַר כָּךְ יִכְפֶּה עָלָיו כֻּלִּי, חֲרֵי הַנֵּרוֹת הָיוּ דּוֹלְקוֹת מִקֹּמֵי הָכִי כְּמִדּוּרָה וְלֵית בָּהּ שׁוּם מְצָוָה, וְעַל יְדֵי כְּפִיַּת הַכֻּלִּי נִתְקַנָּה לִהְיוֹת כְּנֵרוֹת, וְצָרִיךְ שֶׁתִּהְיֶה בִּשְׁעַת הַדְלָקָתָם לְשֵׁם מִצְוָה. מַהֲרָ"א הַלֵּוִי בְּסֵפֶר גֵּן הַמֶּלֶךְ סִימָן קנ"א: (ו) בְּשָׁוֶה. וְלֹא אֶחָד נִכְנָס וְאֶחָד יוֹצֵא. דַּרְכֵי מֹשֶׁה (אות ב) וּמַהֲרִי"ל (מנהגים): (ז) לַאמְפֶּ"א. וְכָתַב רַשַׁ"ל (בשו"ת סי' פה), צָרִיךְ לְתַלּוֹתָהּ בַּשַּׁפָּח הַסָּמוּךְ לַפֶּתַח, וְיִתְחִיל מִנֵּר הָאֶמְצָעִי שֶׁהוּא הַסָּמוּךְ לַפֶּתַח

בְּאֵר הַגּוֹלָה

וּכְשֶׁיַּזְכִּירוּ זֶה שֶׁהָיָה הַנֵּס מֶשֶׁךְ זְמַן רַב, יֵשׁ בּוֹ פְּרוּסְמֵי נִיסָּא וְשָׁבַח יוֹתֵר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ], וְעוֹד שֶׁמַּצִּילִין בְּקֹדֶשׁ [גְּמָרָא (שם)]:

* לֹא יַדְלִיקוּ יוֹתֵר. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ח). וְהַטַּעַם, דְּלִפְי זֶה כְּשֶׁרוֹאִין בְּבֵית בְּלֵיל שֵׁנִי שְׁהוֹלְקִין שְׁתֵּי נֵרוֹת יַרְגִּישׁוּ בְּתוֹסְפוֹת הַנֵּר, אֲבָל לַדֵּעָה הַשְּׁנִיָּה שֶׁמַּדְלִיקִין בַּלַּיְלָה הָרִאשׁוֹנָה נֵר לְכָל אֶחָד מִבְּנֵי הַבַּיִת, אִז אִם יַדְלִיקוּ בַּלַּיְלָה הַשְּׁנִיָּה שְׁנַיִם לְכָל אֶחָד אֵין כָּאן הֶכֵּרָה לְתוֹסְפוֹת (הַנֵּס) [הַנֵּר], כִּי יֹאמְרוּ שֶׁיֵּשׁ הַרְבֵּה בְּנֵי בַּיִת וּלְכָל אֶחָד אֵין שָׁם רַק נֵר אַחַת, וְהֵיינוּ כְּשֶׁכָּל הַנֵּרוֹת דּוֹלְקִים בְּמָקוֹם אֶחָד זֶה אֵצֶל זֶה:

* וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּכָל אֶחָד מִבְּנֵי הַבַּיִת וְכוּ'. עַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרָ"א שֶׁכָּתַב דְּגַם דַּעַת הָרִי"ף כֵּן הוּא, מִדְּהֵבִיא (שם ט:) הַמֵּימְרָא דִּרְבָּה בַּר בַּר חָנָה אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן וְכוּ'. וּלְוֹלֵי דִּבְרֵי קָדְשׁוֹ הָיָה אֶפְשָׁר לוֹמַר עוֹד, דְּדַעַת הָרִי"ף וְזֶה לֹא נִכְנַס בִּכְלָל מַה דְּקָיְימָא לָן בְּעַלְמָא דַּהֲלָכָה כְּבֵית הִלֵּל בְּדִינָא, אֲחֲרֵי דְּאֵינָם מְחֻלָּקִים בְּעִנְיַן הֲלָכָה אֶלָּא בְּעִנְיַן הִדּוּר בְּעַלְמָא, וְלָזֶה הֵבִיא מַה שֶּׁאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן עַל שְׁנֵי זְקֵנִים, וּמִשְּׁמַע לְכָאוֹרָה דְּהָיוּ בְּיָמָיו שֶׁכְּבָר נִפְסַק בְּעַלְמָא דַּהֲלָכָה כְּבֵית הִלֵּל וַאֲפִלּוּ הָכִי זָקֵן אֶחָד עָשָׂה כְּבֵית שַׁמַּאי. אֲכָל מִדְּלֹא הֵזַכִּיר דָּבָר זֶה בְּשׁוּם פּוֹסֵק אֵין לְצָרֵף דָּבָר זֶה לַהֲלָכָה כְּלָל, וְלֹא כְּתַבְתִּי רַק לְעוֹרֵר לֵב הַמְעַיְּנִים:

* וְיִזָּהֲרוּ לִתֵּן וְכוּ'. דְּבְאֹפֶן זֶה גַּם הַתּוֹסֶפֶת (שם כא: ד"ה והמהדרין) מוּדִּים שֶׁיְּכוֹלִין לְהַדְלִיק יוֹתֵר [הַגְּרָ"א בְּשֵׁם דִּבְרֵי מֹשֶׁה (אות א)]:

* כְּדֵי שֶׁיִּהְא הֶכֵּר וְכוּ'. הֵיינוּ בְּצַד שִׁנּוּי סֵדֶר הַנֵּרוֹת, כֵּן מוּכָח מֵאֵלְיָה רַבָּה בְּסָעִיף ג' (סק"ד). וְדַעַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ב' דַּאֲפִלּוּ בַּלַּיְלָה הָרִאשׁוֹנָה יֵשׁ לְזָהֵר בָּזֶה מִשּׁוּם לֹא פְלוּג, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב שָׁם הַפְּרִי מְגַדִּים:

ד * מִלָּא קְעָרָה שֶׁמֶן וְהַקִּיפָהּ פְּתִילוֹת. וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁהִקִּיף נֵרוֹת בְּעִגּוּל עַד שֶׁעַל יְדֵי זֶה יוּכַל לְהִתְחַבֵּר הַלַּהַב, גַּם כֵּן דִּינָא הָכִי:

* וּמֵתָר לְהַדְלִיק בְּפָמוֹטוֹת. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה. וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים בְּשֵׁם רַשַׁ"ל

בַּאֵר הַיטֵב

(ג) הַמִּנְהָג. וְזֶה חִדּוּשׁ שֶׁהַסְּפָרַדִּים נוֹהֲגִים כְּתוֹסָפוֹת (שבת כא: ד"ה והמהדרין) וְהָאַשְׁכְּנַזִים כְּרַמְבַּ"ם (פ"ד ה"ג), וְזֶה לֹא מָצִינוּ בְּשֹׁאָר מְקוֹמוֹת: ג (ד) שָׁנִים. פֵּרֵשׁ רַשַׁ"י (שם כג: ד"ה שתי פיות) בְּשֵׁבִיל שְׁנֵי בְּנֵי אָדָם, לְמַהֲדְרִין הָעוֹשִׂים נֵר לְכָל אֶחָד. וְנִרְאֶה לִי דִּלְדִידְן דְּמוֹסִיפִין בְּכָל לַיְלָה, לֹא יַדְלִיקוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים בְּנֵר אֶחָד דְּאָז לֹא יִהְיֶה הֶכֵּר כַּמָּה נֵרוֹת מַדְלִיקִין בְּכָל לַיְלָה, וְצָרִיךְ שֶׁיְּהֵא כָּל אֶחָד מֵהֶם בְּקִיאִין בְּכַמָּה נֵרוֹת הֵם בְּכְלַל בְּנֵי בֵּיתוֹ: (ט) וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּכָל אֶחָד וְכוּ'. לְבַד מֵאֲשֶׁתּוֹ דְּהִיא כְּגוּפוֹ: (י) יַדְלִיק. הֵיינוּ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב לְעֵיל בְּסָעִיף (ב') [זָה] (יא) דְּיוֹסִיף וְהוֹלֵךְ נֵר אֶחָד בְּכָל לַיְלָה. (יב) וְאִם אֵין יָדָם מַשֶּׂגֶת כָּל כָּךְ, יַדְלִיקוּ נֵר אֶחָד בְּכָל לַיְלָה: ג (יא) שְׁתֵּי פִּיּוֹת. הֵיינוּ שֶׁהַפְּתִילוֹת מִבְּפָנִים מֻנָּחִים בְּנֵר (יג) זֶה אֵצֶל זֶה, רַק רָאשֵׁי הַפְּתִילוֹת כְּשֶׁבּוֹלְטִין לַחוּץ נֶחְלָקִין לִשְׁתֵּי מְקוֹמוֹת, (יד) וְקָא מַשְׁמַע לָן דְּאַף עַל פִּי שֶׁמִּבְּפָנִים אֵינָן מֻבְדָּלִין הַפְּתִילוֹת כְּלָל זֶה מִזֶּה, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁבְּמָקוֹם הֲנָחָתָן בַּפֶּה מִנְכַּר שֶׁהֵם שְׁתַּיִם, נֶחְשָׁבוֹת כִּשְׁתַּיִם: (יב) עוֹלֶה לוֹ בִּשְׁבִיל שְׁנַיִם. מַשְׁמַע (טו) מִלְּשׁוֹן זֶה דַּאֲפִלּוּ לַמְהַדְּרִין הָעוֹשִׂין נֵר לְכָל אֶחָד גַּם כֵּן יוֹעִיל זֶה לִשְׁנֵי בְּנֵי אָדָם, וְעַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) שֶׁדַּעְתּוֹ, דִּלְפִי מַאי דְּאִיתָא לְעֵיל (ס"ב) בַּהֲגָּהּ דִּלְדִידָן דְּמוֹסִיפִין בְּכָל לַיְלָה נֵר אֶחָד לְכָל אֶחָד מִן הַבַּיִת צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהַדְלִיק נֵרוֹתָיו בְּמָקוֹם מְיֻחָד, לֹא יַדְלִיקוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים בְּנֵר אֶחָד, (טז) וַאֲפִלּוּ בַּלַּיְלָה הָרִאשׁוֹנָה (יז) יֵשׁ לְזָהֵר בָּזֶה. וְאָפְשָׁר דְּרַק שֶׁיֵּשׁ לוֹ רַק שְׁנֵי פִּיּוֹת, אֲבָל בְּמִנּוֹרוֹת שֶׁלָּנוּ שֶׁיֵּשׁ לָהֶן שְׁמוֹנָה פִּיּוֹת, מֵתָר לְהַדְלִיק שְׁנֵי בְּנֵי אָדָם זֶה בְּקָצֶה זֶה וְזֶה בְּקָצֶה זֶה, שֶׁהֲרֵי רוֹאִין שֶׁהַדְלִיקוּ שְׁנַיִם דְּאִם לֹא כֵּן הָיָה מַדְלִיק כְּסֵדֶר אֶחָד אֵצֶל חֲבֵרוֹ [חַיֵּי אָדָם (כלל קנד סי"א)], וְכֵן נוֹהֲגִין הָעוֹלָם: ד (יג) אִם כָּפָה וְכוּ'. שֶׁעַל יְדֵי זֶה אֵין מִתְחַבְּרִים כָּל הַפְּתִילוֹת יַחַד. (יד) וְדַוְקָא כְּשֶׁכָּפָה וְאַחַר כָּךְ הִדְלִיק, אֲבָל אִם הִדְלִיק, צָרִיךְ לְכַבּוֹת וּלְכַסּוֹת בִּכְלִי וְלַחֲזֹר וּלְהַדְלִיק: (טו) בְּשׁוּרָה כִּמְדוּרָה. שֶׁמִּתְחַבְּרוֹת כָּל הַלַּהַב יַחַד: (טז) דְּהָוֵי כִּמְדוּרָה. וְאִם יֵשׁ הֶפְסֵק מְחִיצָה בֵּין נֵר לְנֵר וּכְרֹחַב (כפ) אֶצְבַּע בֵּינֵיהֶן, מֵתָר וַאֲפִלּוּ לֹא כָּפָה עָלָיו כֻּלִּי, וְכֵן נוֹהֲגִין, דְּדַוְקָא בְּקָעָרָה שֶׁאֵין שׁוּם הֶפְסֵק בֵּין נֵר לְנֵר [חַיֵּי אָדָם (שם ס"ו)]: (יז) בְּפָמוֹטוֹת. שֶׁל נְחשֶׁת (כפ) הָעֲשׂוּיִין קָנִים קָנִים יוֹצְאִין סְבִיבוֹת בְּעִגּוּל, שֶׁהַקָּנִים חֲלוּלִין וּמְחִיצַת כָּל קָנֶה מַפְסִיק בֵּינוֹ לְבֵין חֲבֵרוֹ: (יח) מֵאַחַר שֶׁכָּל נֵר מֻבְדָּל הַרְבֵּה וְכוּ'. מַשְׁמַע מִלְּשׁוֹן זֶה (כג) דְּתַרְתֵּי בָּעִינַן, דְּהֵינוּ שֶׁיִּהְיוּ גַּם כֵּן מֻבְדָּלִים הַקָּנִים אֶחָד מֵחֲבֵרוֹ, לְבַד מַה שֶּׁיֵּשׁ לְכָל קָנֶה מְחִיצָה בִּפְנֵי עַצְמָהּ, וְעַיֵּן בְּאֵלְיָה רַבָּה (סק"ח) שֶׁכָּתַב דְּדֵי בִּרְחַב אֶצְבַּע. וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁמַּדְבִּיקִין נֵרוֹת שַׁעֲוָה בַּכַּתֶּל, (כד) יִרְאֶה שֶׁיִּהְיוּ מֻרְוָח אֶחָד מֵחֲבֵרוֹ עַל כָּל פָּנִים כְּשִׁעוּר אֶצְבַּע: (יט) שֶׁאֵין לְדַבְּקָן בְּיַחַד וּלְהַדְלִיקָן. אֲפִלּוּ לְהַדְבִּיק שְׁנַיִם בְּיַחַד (כה) אָסוּר, וְכָל שֶׁכֵּן אַרְבָּעָה אוֹ חֲמִשָּׁה דְּוַדַּאי נִרְאֶה

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּשֶׁמֶן זַיִת נֵר אֶחָד בְּכָל לַיְלָה לְבַד: (ח) לֹא יַדְלִיקוּ יוֹתֵר. בֵּין בְּלַיְלָה רִאשׁוֹנָה וּבֵין בְּשְׁאָרֵי לֵילוֹת, דְּהַכֹּל נִגְרָרִים אַצֶּל בַּעַל הַבַּיִת, אֲפִלּוּ (ט) בָּנָיו הַגְּדוֹלִים (י) וּמִשְׁרָתָיו כֵּיוָן שֶׁהֵם סְמוּכִים עַל שֻׁלְחָנוֹ בְּקִבְיעוּת הֵם בִּכְלַל בְּנֵי בֵּיתוֹ: (ט) וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּכָל אֶחָד וְכוּ'. לְבַד מֵאִשְׁתּוֹ דְּהִיא כְּגוּפוֹ: (י) יַדְלִיק. הֵינוּ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב לְעֵיל בְּסָעִיף (ב') [זֶה] (יא) דְּיוֹסִיף וְהוֹלֵךְ נֵר אֶחָד בְּכָל לַיְלָה. (יב) וְאִם אֵין יָדָם מַשֶּׂגֶת כָּל כָּךְ, יַדְלִיקוּ נֵר אֶחָד בְּכָל לַיְלָה: ג (יא) שְׁתֵּי פִּיּוֹת. הֵינוּ שֶׁהַפְּתִילוֹת מִבְּפָנִים מֻנָּחִים בְּנֵר (יג) זֶה אֵצֶל זֶה, רַק רָאשֵׁי הַפְּתִילוֹת כְּשֶׁבּוֹלְטִין לַחוּץ נֶחְלָקִין לִשְׁתֵּי מְקוֹמוֹת, (יד) וְקָא מַשְׁמַע לָן דְּאַף עַל פִּי שֶׁמִּבְּפָנִים אֵינָן מֻבְדָּלִין הַפְּתִילוֹת כְּלָל זֶה מִזֶּה, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁבְּמָקוֹם הֲנָחָתָן בַּפֶּה מִנְכַּר שֶׁהֵם שְׁתַּיִם, נֶחְשָׁבוֹת כִּשְׁתַּיִם: (יב) עוֹלֶה לוֹ בִּשְׁבִיל שְׁנַיִם. מַשְׁמַע (טו) מִלְּשׁוֹן זֶה דַּאֲפִלּוּ לַמְהַדְּרִין הָעוֹשִׂין נֵר לְכָל אֶחָד גַּם כֵּן יוֹעִיל זֶה לִשְׁנֵי בְּנֵי אָדָם, וְעַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) שֶׁדַּעְתּוֹ, דִּלְפִי מַאי דְּאִיתָא לְעֵיל (ס"ב) בַּהֲגָּהּ דִּלְדִידָן דְּמוֹסִיפִין בְּכָל לַיְלָה נֵר אֶחָד לְכָל אֶחָד מִן הַבַּיִת צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהַדְלִיק נֵרוֹתָיו בְּמָקוֹם מְיֻחָד, לֹא יַדְלִיקוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים בְּנֵר אֶחָד, (טז) וַאֲפִלּוּ בַּלַּיְלָה הָרִאשׁוֹנָה (יז) יֵשׁ לְזָהֵר בָּזֶה. וְאָפְשָׁר דְּרַק שֶׁיֵּשׁ לוֹ רַק שְׁנֵי פִּיּוֹת, אֲבָל בְּמִנּוֹרוֹת שֶׁלָּנוּ שֶׁיֵּשׁ לָהֶן שְׁמוֹנָה פִּיּוֹת, מֵתָר לְהַדְלִיק שְׁנֵי בְּנֵי אָדָם זֶה בְּקָצֶה זֶה וְזֶה בְּקָצֶה זֶה, שֶׁהֲרֵי רוֹאִין שֶׁהַדְלִיקוּ שְׁנַיִם דְּאִם לֹא כֵּן הָיָה מַדְלִיק כְּסֵדֶר אֶחָד אֵצֶל חֲבֵרוֹ [חַיֵּי אָדָם (כלל קנד סי"א)], וְכֵן נוֹהֲגִין הָעוֹלָם: ד (יג) אִם כָּפָה וְכוּ'. שֶׁעַל יְדֵי זֶה אֵין מִתְחַבְּרִים כָּל הַפְּתִילוֹת יַחַד. (יד) וְדַוְקָא כְּשֶׁכָּפָה וְאַחַר כָּךְ הִדְלִיק, אֲבָל אִם הִדְלִיק, צָרִיךְ לְכַבּוֹת וּלְכַסּוֹת בִּכְלִי וְלַחֲזֹר וּלְהַדְלִיק: (טו) בְּשׁוּרָה כִּמְדוּרָה. שֶׁמִּתְחַבְּרוֹת כָּל הַלַּהַב יַחַד: (טז) דְּהָוֵי כִּמְדוּרָה. וְאִם יֵשׁ הֶפְסֵק מְחִיצָה בֵּין נֵר לְנֵר וּכְרֹחַב (כפ) אֶצְבַּע בֵּינֵיהֶן, מֵתָר וַאֲפִלּוּ לֹא כָּפָה עָלָיו כֻּלִּי, וְכֵן נוֹהֲגִין, דְּדַוְקָא בְּקָעָרָה שֶׁאֵין שׁוּם הֶפְסֵק בֵּין נֵר לְנֵר [חַיֵּי אָדָם (שם ס"ו)]: (יז) בְּפָמוֹטוֹת. שֶׁל נְחשֶׁת (כפ) הָעֲשׂוּיִין קָנִים קָנִים יוֹצְאִין סְבִיבוֹת בְּעִגּוּל, שֶׁהַקָּנִים חֲלוּלִין וּמְחִיצַת כָּל קָנֶה מַפְסִיק בֵּינוֹ לְבֵין חֲבֵרוֹ: (יח) מֵאַחַר שֶׁכָּל נֵר מֻבְדָּל הַרְבֵּה וְכוּ'. מַשְׁמַע מִלְּשׁוֹן זֶה (כג) דְּתַרְתֵּי בָּעִינַן, דְּהֵינוּ שֶׁיִּהְיוּ גַּם כֵּן מֻבְדָּלִים הַקָּנִים אֶחָד מֵחֲבֵרוֹ, לְבַד מַה שֶּׁיֵּשׁ לְכָל קָנֶה מְחִיצָה בִּפְנֵי עַצְמָהּ, וְעַיֵּן בְּאֵלְיָה רַבָּה (סק"ח) שֶׁכָּתַב דְּדֵי בִּרְחַב אֶצְבַּע. וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁמַּדְבִּיקִין נֵרוֹת שַׁעֲוָה בַּכַּתֶּל, (כד) יִרְאֶה שֶׁיִּהְיוּ מֻרְוָח אֶחָד מֵחֲבֵרוֹ עַל כָּל פָּנִים כְּשִׁעוּר אֶצְבַּע: (יט) שֶׁאֵין לְדַבְּקָן בְּיַחַד וּלְהַדְלִיקָן. אֲפִלּוּ לְהַדְבִּיק שְׁנַיִם בְּיַחַד (כה) אָסוּר, וְכָל שֶׁכֵּן אַרְבָּעָה אוֹ חֲמִשָּׁה דְּוַדַּאי נִרְאֶה

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ע) פְּרִי מְגַדִּים בְּסִימָן זֶה (משו"ת סק"א): (י) כֵּן מַשְׁמַע בְּפְרִי מְגַדִּים בְּסִימָן תרע"ז בְּאֶשֶׁל אַבְרָהָם (סק"ג): (יא) רַמְבַּ"ם (פ"ד ה"ג): (יב) וּבְאֹפֶן זֶה יִקָּרֵא עֲלֵיהֶן שֵׁם מְהַדְּרִין וְלֹא מְהַדְּרִין מִן הַמְהֻדָּרִין: ג (יג) רַשַׁ"י (שבת כג: ד"ה שתי פיות): (יד) בַּ"ח (ס"ד): (טו) פְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"ב): (טז) הֵיינוּ אַף דְּטַעַם הַגָּ"ה הוּא כְּדֵי שֶׁלֹּא יִטְעוּ לוֹמַר דִּרְבּוּי הַנֵּרוֹת הוּא מִכַּמָּה בְּנֵי אָדָם וְלֹא מִן הוֹסָפָה, וְזֶה לֹא שַׁיָּךְ בְּלַיְלָה רִאשׁוֹנָה דְּאֵין מַדְלִיקִין בּוֹ כִּי אִם נֵר אֶחָד, מִכָּל מָקוֹם מִשּׁוּם לֹא פְלוּג יֵשׁ לִיזָּהֵר אַף בַּלַּיְלָה הָרִאשׁוֹנָה. וְעַיֵּן בְּאֵלְיָה רַבָּה (סק"ד) שֶׁחוֹלֵק עַל הַמָּגֵן אַבְרָהָם וְדַעְתּוֹ דִּבְלַיְלָה הָרִאשׁוֹנָה יֵשׁ לְהָקֵל, וּבְשַׁעַת הַדְּחַק נִרְאֶה דְּיֵשׁ לִסְמֹךְ עַל זֶה: (יז) וּמִכָּל

(כו) מָקוֹם אֵיתָא לְדִינָא דְּשַׁלְחָן עָרוּךְ, דְּעוֹלָה בִּשְׁבִיל שְׁנַיִם לְאִישׁ אֶחָד מִלֵּיל רִאשׁוֹן וְאֵילָךְ, כְּמוֹ שֶׁצִּיֵּר הַטּוּר וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: ד (יח) פְּרִי חָדָשׁ וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (יט) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג) בְּשֵׁם דַּרְכֵי מֹשֶׁה (אות ב): (כ) כֵּן נִרְאֶה לִי: (כא) וְכֵן הִסְכִּים בְּאֵלְיָה רַבָּה (סק"ח) שַׁדַּי בְּשִׁעוּר אֶצְבַּע כְּחַיֵּי אָדָם, וְלֹא כְּפְרִי מְגַדִּים (משו"ת סק"ב): (כב) תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סי' קה): (כג) פְּרִי מְגַדִּים (שם), וְכֵן כָּתַב בְּבֵאוּר הַגְּרָ"א: (כד) פְּרִי מְגַדִּים (שם). וּמַה שֶּׁכָּתַבְתִּי שִׁעוּר אֶצְבַּע הוּא כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּאֵלְיָה רַבָּה (שם) וְחַיֵּי אָדָם (כלל קנד ס"ו): (כה) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ד) בְּשֵׁם רַשַׁ"ל (בשו"ת סי' פה) וְהָעָתִיקוּ גַּם בְּאֵלְיָה רַבָּה (סק"ה) וְחַיֵּי אָדָם (שם):

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah